

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

VM:n ehdotus vuoden 2026 budjetiksi

VALTIOVARAINMINISTERI RIIKKA PURRA
TIEDOTUSTILAISUUS
6.8.2025

Viime vuonna alkanut talouden toipuminen jatkuu

- Valtiovarainministeriön kesäkuun ennusteessa bkt:n arvioidaan kasvavan 1,0 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026.
 - Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa, jota vuonna 2026 vahvistavat edelleen työllisyyden koheneminen ja veronalennukset.
 - Investoinnit kasvavat ripeästi energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvien hankkeiden ansiosta. Lisäksi rakentamisen odotetaan elpyvän vuonna 2026.
 - Talouskasvua hidastavat Yhdysvaltojen asettamat tullit ja kauppapolitiikkaan liittyvä epävarmuus.
- Valtiovarainministeriön 22. syyskuuta julkaistava talousennuste muodostaa hallituksen budjettiesityksen pohjan.

Hallituksen aiemmin päättämien toimien jälkeenkin julkisen talouden tilanne on erittäin vakava

- Julkisen talouden tilannekuva on astetta heikompi kuin keväällä.
 - Hallitus ei ole varmuudella saavuttamassa tavoitettaan vakauttaa julkisen talouden velkasuhde vuoteen 2027 mennessä.
 - Luottoluokittaja Fitch Ratings alensi Suomen luottoluokitusta heinäkuun lopussa.
 - Välttämätön tarve kasvattaa puolustusmenoja luo paineita julkiseen talouteen.
- Tilannekuvan perusteella on tarve 1 miljardin euron uusiin sopeutuksiin.
 - Hallituksen aiemmin päättämistä sopeutustoimista kovalla pohjalla on n. 6 miljardia euroa.
- VM:n budjettiehdotus sisältää uusia sopeutustoimia lähes 0,9 miljardia euroa vuonna 2026.
 - Toimien vaikutus kasvaa 1 miljardiin euroon vuonna 2027.
 - Ehdotus sisältää vain menoleikkauksia, ei lainkaan veronkorotuksia.

Ehdotuksen sisältämät uudet sopeutustoimet (1/2)

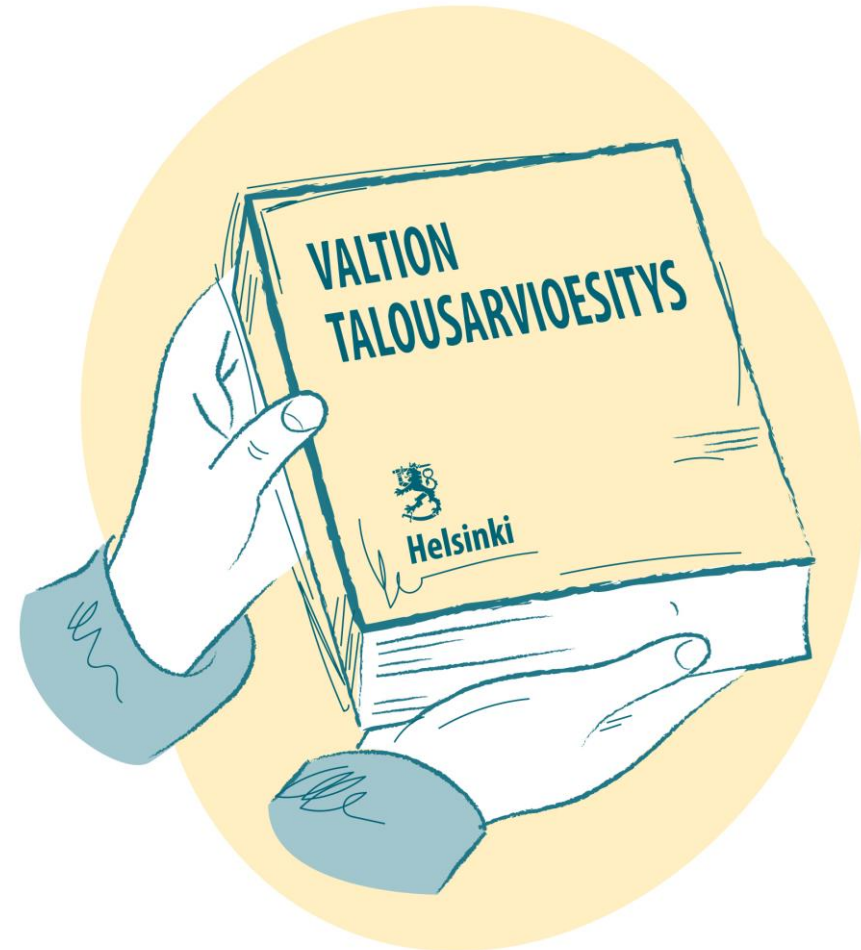
	2026 milj. €	2027 milj. €
Kehitysyhteistyö	105	140
Valtionavustukset ja -rahoitusosuudet		
STM:n valtionavustukset järjestöille	100	100
OKM:n valtionavut (taide- ja kulttuuri, liikuntapaikat)	35	35
Kuntien peruspalveluiden valtionosuudet	150	150
Yliopistoindeksin jäädytys vuosiksi 2026–2027	59	112
Vapaan sivistystyön rahoituksen alentaminen	20	20
Kirkkojen rahoitus (kirkollisveron tuoton kasvua vastaavasti)	9	9
Kotouttaminen ja maahanmuutto		
Kotoutumiskorvaukset kunnille ja hyvinvointialueille lakkautetaan	167	150
Kiintiöpakolaisten vastaanoton lopettaminen (nyk. 500 hlö/v.)	6	9

Ehdotuksen sisältämät uudet sopeutustoimet (2/2)

	2026 milj. €	2027 milj. €
Yritystuet		
Valtion T&K-rahoituksen 1,2 % tavoitteen lykkäys vuoteen 2035*	56	115
Rajataan palveluhenkilöstö miehistötuen ulkopuolelle	36	36
Muut toimenpiteet		
Yksityislääkärillä käynnin Kela-korvaukset (valtio 47 milj. €)	90	90
Eduskunnan ns. joululahjarahakäytänteeseen lakkauttaminen	40	40
Opetushallituksen lakkautus ja toimintojen siirto osaksi OKM:ää	0	15
Yhteensä	873	1021
* Rahoituksen vähennys kohdistuu yritysten lisäksi Suomen Akatemialle ja yliopistoille.		

Valtion budjettitalous vuonna 2026

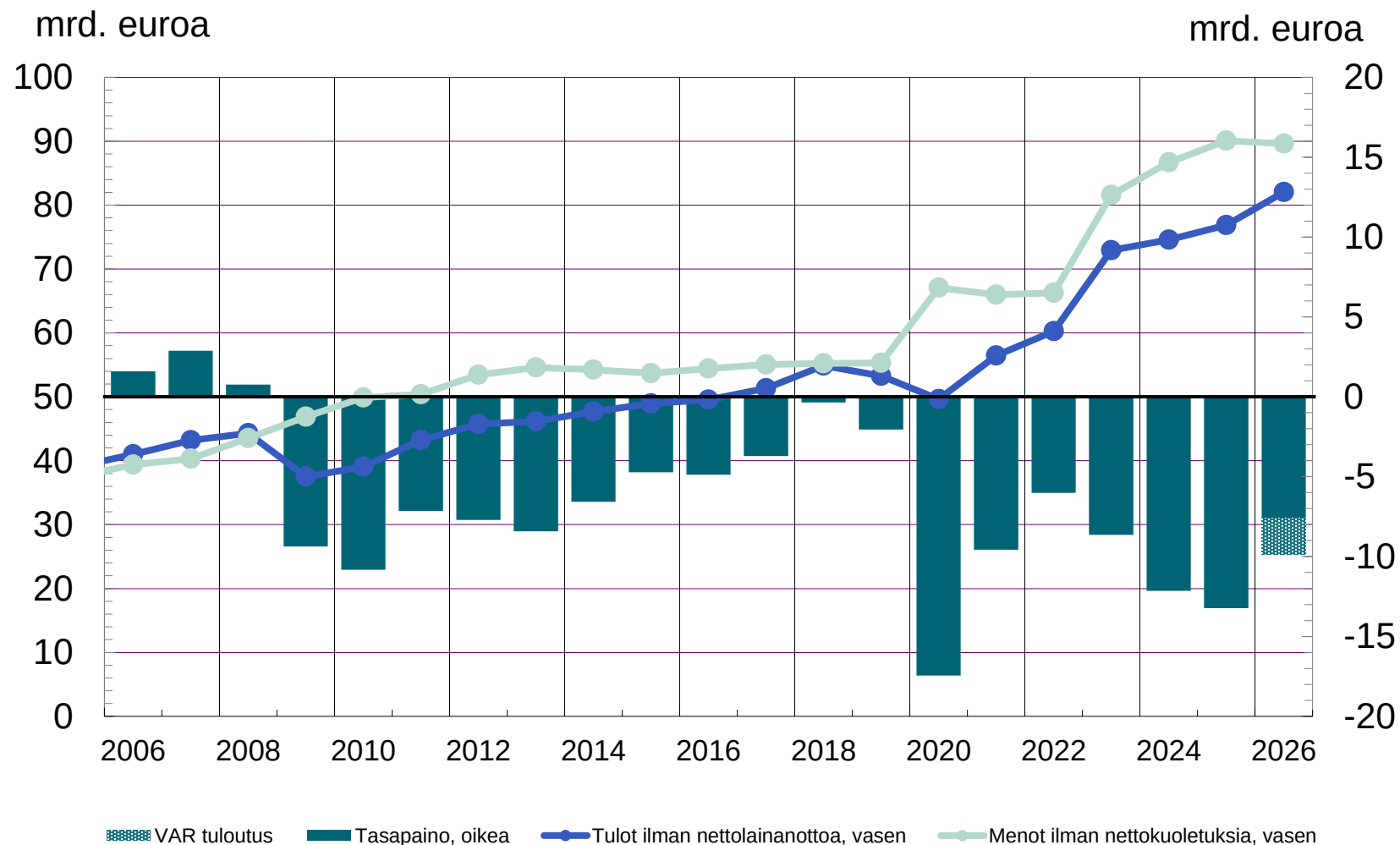
- Tulot 82,0 miljardia euroa
 - -1,0 miljardia euroa kevään kehukseen nähden.
 - Taustalla kesäkuussa julkaistu talousennuste ja heikentyneet arviot verotulokertymistä.
- Menot 89,6 miljardia euroa
 - -0,4 miljardia euroa kevään kehukseen nähden.
 - Uudet sopeutusehdotukset vähentävät menoja ja automaattiset tekijät toisaalta kasvattavat niitä.
- Tasapaino -7,6 miljardia euroa
 - 0,6 miljardia euroa heikompi kehukseen nähden.

Vuoden 2026 alijäämä kertaluonteisesti pienempi

- Alijäämää pienentää kertaluonteisesti noin 2,3 miljardilla eurolla Valtion asuntorahaston kassan tulouttaminen valtion talousarvioon rahaston lakkautuksen yhteydessä.
 - Tuloutus ei vähennä valtion ja julkisen talouden velkaantumista.
 - Ilman näitä tekijöitä valtion budjetin alijäämä kasvaisi 7,6 miljardista eurosta 9,9 miljardiin euroon.

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

Tasapaino (mrd. euroa):

2020 (TP): -17,4

2021 (TP): -9,6

2022 (TP): -6,0

2023 (TP): -8,6

2024 (TP): -12,1

2025 (LTA II): -13,2

2026: -7,6 (-9,9)

Vuoden 2026 tiedoista on poistettu lakkautettavasta Valtion asuntorahastosta tehtävä kertaluonteinen 2,3 mrd. euron tuloutus.

Vuosilta 2022 ja 2023 poistettu varautuminen sähkön johdannaismarkkinoille toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja varauksen purku. Vaikka varaus jäi käyttämättä kokonaan järjestely kasvatti vuonna 2022 menoja ja vuonna 2023 tuloja 10 mrd. eurolla.

Lähde: Valtiovarainministeriö 1.8.2025

Puolustusmateriaalihankintojen uusiin tilausvaltuuksiin 3 miljardia euroa

- Hallitus teki keväällä 2025 päätöksen kasvattaa Suomen puolustuspanostuksia 3 prosenttiin suhteessa bkt:hen vuoteen 2029 mennessä.
 - Edelleen vuoteen 2035 mennessä Suomi on sitoutunut Naton tavoitteen mukaisesti kasvattamaan puolustusrahoitustaan 3,5 prosenttiin suhteessa bkt:hen.
 - Lisäksi puolustusta tukevaan toimintaan tavoitellaan 1,5 prosentin panostusta suhteessa bkt:hen vuoteen 2035 mennessä.
- Valtiovarainministeriön budjettiehdotus sisältää 3 miljardin euron tilausvaltuudet puolustusmateriaalihankintoihin. Valtuus kuusinkertaistuu.
 - Tavoitteena on mahdollistaa suorituskykyjen pitkäjänteinen, pitkälle 2030-luvulle yltävä, kehittäminen.
 - Ehdotus moninkertaistaisi kuluvan vuoden talousarviossa olevan reilun 0,4 miljardin euron tilausvaltuuden.
- Tilausvaltuuksien nostoon liittyvät menot ajoittuvat pääosin 2030-luvun alkupuolelle.

Poimintoja budjettiehdotuksesta

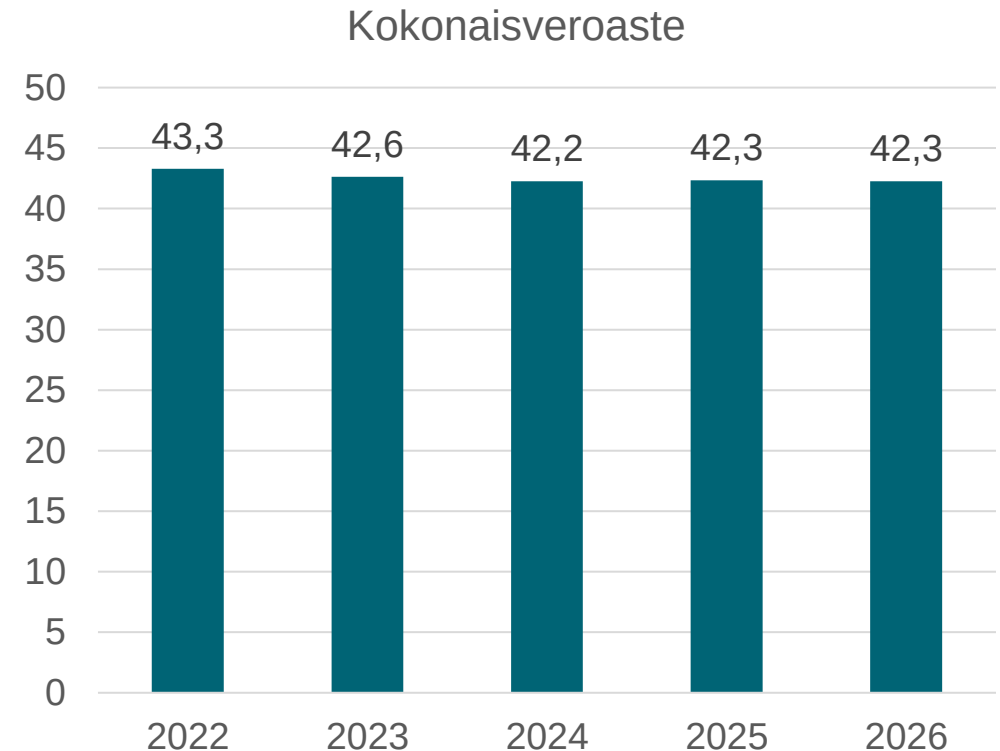
- Aloittavien yrittäjien YEL-työtulon tarkistamiseen ehdotetaan muutoksia vuodesta 2026 alkaen.
 - Vuosina 2023–2025 aloittaneille yrittäjille säädettäisiin sama 4 000 euron korotusraja kuin muille yrittäjille ensimmäisiin YEL-työtulon työtulotarkastuksiin vuosille 2026–2028.
 - Muutos nostaa valtion osuutta yrittäjien eläkemenosta 4 miljoonalla eurolla.
- Rajavartiolaitokselle ehdotetaan 10 miljoonan euron määrärahaa raskaiden ilmatyynyalusten uusimiseen.
 - Määräraha liittyy vuoden 2025 toisessa lisätalousarviossa myönnettyyn valtuuteen.

Valtion tukeman asuntorahoituksen vastuiden vähentäminen

- Valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvä takauskanta on Finnveran takausvastuukokonaisuuden jälkeen toiseksi suurin valtion takauskokonaisuus.
 - Takausvastuut ovat kasvaneet yli 21 miljardiin euroon ja keskimääräinen vuosittainen kasvu on ollut pitkään yli 1 miljardi euroa vuodessa. Myös vuosille 2026–2029 on kevään julkisen talouden suunnitelmassa päätetty 1 miljardin euron vuosittaisesta korkotukilainavaltuudesta.
 - Valtion tukeman asuntotuotannon korkotukilainat lasketaan osaksi julkisyhteisöjen EDP-velkaa, minkä vuoksi vastuiden jatkuva kasvu vaikeuttaa myös velkakestävyystavoitteen saavuttamista.
- Valtiovarainministeriö ehdottaa, että hallitus käynnistää toimenpidekokonaisuuden, jolla asuntorahoituksen takausvastuita vähennetään ja vastuiden kasvua rajoitetaan merkittävästi.
 - Vastuita on mahdollista vähentää esimerkiksi edistämällä nykyisten tuettujen vuokra- ja asumisoikeuskohteiden vapautumista rajoitusten piiristä sekä rajoittamalla korkotukilainojen kasvua.

Valtion verotusta kevennetään vuonna 2026

- Veroperustemuutokset pienentävät valtion verotuloja vuositasolla noin 1,2 miljardia euroa.
 - Hallituksen puoliväliriihessä keväällä 2025 päätettiin talouskasvua tukevista veronkevennyksistä sekä veronkiristyksistä niiden osittaiseksi rahoittamiseksi.
 - Hallitusohjelman veromuutoksista suurin osa on jo toteutettu, mutta joitakin muutoksia tulee voimaan vuosina 2026 ja 2027.

Mitä seuraavaksi?

- 8.8. Valtiovarainministeriön ehdotus vuoden 2026 budjetiksi julkaistaan.
- 1.–2.9. Hallitus neuvottelee budjettiriihessä.
- 22.9. Budjettiesitys käsitellään ylimääräisessä raha-asiainvaliokunnassa sekä valtioneuvoston yleisistunnossa ja julkaistaan osoitteessa budjetti.vm.fi.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

VM.FI | @VMUUTISET